

Asia: VN/23102/2020

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta

Osa 1. Yleinen palaute asetusalunnoksesta

a. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteiden kokonaisuus selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

-

Muutosehdotus em. osion parantamiseksi tai muu kommentti

-

b. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet toteutettavissa käytössäsi olevaan tietojärjestelmään?

Kyllä

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

c. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet riittävät kattavat, jotta niiden perusteella voidaan antaa käyttöoikeudet kaikille asiakastietoja käsitteleville henkilöille?

Kyllä

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

d. Kuinka suuren osan työntekijöistä kohdalla käyttöoikeuksien laajuus muuttuu asetuksen myötä?

Varmuudella täysin kattavaa arvioita ei voida vielä tässä vaiheessa antaa. Muutokset, jotka ovat käytännössä varsin todennäköisesti tulisivat muuttumaan ovat kotiutushoitajan tehtäviin sekä terveydenhuollon vastaanoton työntekijöiden käyttöoikeuksien sekä laskuttajien käyttöoikeuksien rajat.

e. Miten asetusluonnoksen mukaiset käyttöoikeudet muuttaisivat ammattihenkilöiden työtä?

Toimistosiihteereiden tosiasialliset käyttöoikeudet koskien heidän luonteeltaan varsin kattavia työtehtäviä voi olla haasteellista määritellä ja rajata asetuksen vaatimalla tavalla.

a. kustannukset euroina

-

b. työmäärä (htkk)

-

c. muutosten toimeenpanon edellyttämä aika kuukausina

Arvioilta noin 3-4kk

d. tietojärjestelmämuutokset

Ei

Jos kyllä, kerro tarkemmin minkälaisia muutoksia

-

Osa 2. Käyttöoikeudet terveydenhuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus kaikkiin asiakastietoihin?

Tehostetussa palveluasumisessa voisi olla perusteluta sisällyttää tähän, koska siinä annettava hoito on tarkoitettu mahdollisesti olevan ympärivuorokautista. Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 3§/muistion sisältöön

Onko laaja-alainen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Pykälän alussa mainitaan "laaja alaisissa hoidollisissa työtehtävissä ja ..." Muistiossa on määritelty, mitkä hoitotehtävät kuuluvat laaja-alaisen hoitotehtävien piriin mutta näkisin hyödylliseksi epäselvyyksien välttämiseksi lisätä tätä sisältöä myös itse asetukseen. Nähdäkseni se, mitkä työtehtävät ovat laaja-alaisen hoitotyön piiriin ja mitkä eivät voi aiheuttaa sekaannusta. 2 § velvoittaa jaottelemaan hoitotyön tekijöiden työtehtävät säädellyllä tavalla. Tämä teoriassa jättäisi tulkinnan varaa, pelkän asetus tekstin perusteella, määritellä sitä, mikä työtehtävä kuuluu laaja-alaisen hoidollisen tehtävän piiriin. Toki esityöt ym. kuuluvat asetuksen käytännön tulkinnan piiriin mutta ajateltaessa joka päiväistä hoitotyötä näkisin asetukseen tehtävän tarkennuksen selkeyttävän tilannetta. Näkisin mahdollisten puitteiden taikka parametrien asettamisen sille, mitä tosiasiallisia työtehtäviä laaja-alaiset hoidolliset tehtävät voivat vähentävän väärinymmärrysten sekä- käytösten riskiä.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 3§/muistion sisältöön, joskin voisi olla selventävää mikäli määriteltäisiin tarkemmin mitä 5 §:n alussa lausutulla ”rajatulla hoidollisella työtehtävällä ja...” tarkoitetaan. Sen on ilmeisesti tarkoituksena täydentää 3 §:ssä lausuttua luetteloa mutta sen sisältö ei avaudu asetuksesta itsestään.

Onko rajattu hoidollinen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Sama perustelu kuin edellisessä laaja-alaisen hoitotehtävän osalta. Eli asetuksessa puhutaan rajatusta hoitotehtävästä mutta ei kuitenkaan anneta puitteita sen määrittelylle taikka viittausta siihen, mistä parametrit määrittelylle löytyisivät. Parametrit, jotka muistiossa on määritelty ovat nähdäkseni hyvät.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 3§/muistion sisältöön, joskin voisi olla selventävää mikäli määriteltäisiin tarkemmin mitä 5 §:n alussa lausutulla ”hoidon tuen tehtävissä ja...” tarkoitetaan. Sen on ilmeisesti tarkoituksena täydentää 3 §:ssä lausuttua luetteloa mutta sen sisältö ei avaudu asetuksesta itsestään.

Onko hoidon tuen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Sama perustelu kuin edellisessä laaja-alaisen hoitotehtävän osalta. Eli asetuksessa puhutaan hoidon tuen tehtävistä mutta ei kuitenkaan anneta puitteita sen määrittelylle taikka viittausta siihen, mistä parametrit määrittelylle löytyisivät. Parametrit, jotka muistiossa on määritelty ovat nähdäkseni hyvät.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Muistiossa määritellyt tehtävät ovat tässä nähdäkseni riittävät.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

Nähdäkseni kyllä vastaa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Muistiossa määritellyt tehtävät ovat tässä nähdäkseni riittävät.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Tulisiko opiskeluhuoltoon kuuluva terveydenhuolto (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ja opiskeluhuollon psykologipalvelut) olla oma palvelunsa asetuksen 3 §:ssa?

Kyllä

Mitä potilastietoja opiskeluhuollossa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan opiskeluhuollon potilastietoja?

-

Osa 3. Käyttöoikeudet sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 9§/muistion sisältöön. Tosin tähän liittyen viittaisin laajan asiakasvastuun työtehtävän määrittelyn osalta 4-8 §:en esittämäni näkemykseen mahdollisesta tarpeesta esittää itse pykälässä mahdollisia muistiossa esitettyjä puitteita/(näkemyksiä) siitä, millainen työ kuuluu tosiasiallisesti laajan asiakasvastuun työtehtävien piiriin.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 9§/muistion sisältöön. Tosin tähän liittyen viittaisin laajan asiakasvastuun työtehtävän määrittelyn osalta 4-8 §:en esittämäni näkemykseen mahdollisesta tarpeesta esittää itse pykälässä mahdollisia muistiossa esitettyjä puitteita/(näkemyksiä) siitä, millainen työ kuuluu tosiasiallisesti laajan asiakasvastuun työtehtävien piiriin.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Asetusmuistiossa määritellyt työtehtävät olisivat nähdäkseni riittäviä, en näe muita tarpeellisia lisäyksiä 9§/muistion sisältöön. Tosin tähän liittyen viittaisin laajan asiakasvastuun työtehtävän määrittelyn osalta 4-8 §:en esittämäni näkemykseen mahdollisesta tarpeesta esittää itse pykälässä mahdollisia muistiossa esitettyjä puitteita/(näkemyksiä) siitä, millainen työ kuuluu tosiasiallisesti laajan asiakasvastuun työtehtävien piiriin.

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Nähdäkseni muistossa esitettyjä palveluita koskevat käyttöoikeuslaajuudet olisivat riittäviä.

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Mitä sosiaalihuollon asiakastietoja kuraattoripalvelussa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan kuraattoripalvelun asiakastietoja?

-

Osa 4. Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

Kyllä näkisin sen vastaavan, huomioiden muistiossa mainittu sisältö.

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Käyttöoikeus on tarvittava vähintäänkin virheiden selvittämiseen/muokata virheellisesti tehtyjä päätöksiä/kirjauksia. Tämän lisäksi käyttöoikeushallintaan tulisi olla myös oikeudet.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

Kyllä vastaa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Nähdäkseni muistiossa määritelty laajuus on työtehtävään soveltuva.

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Osa 5. Muu palaute

Muita huomioita ja palautetta asetusluonnoksesta

Asiakas- ja potilastieto järjestelmien pääkäyttäjien oikeudet tulisi ottaa koko asetuksen laajuudessa huomioon selkeämmin. Em. kaltaisissa työtehtävissä on tarve varsin laajoille tiedonkäyttöoikeuksille, jotta työtä pystyy tekemään. Näin ollen käyttöoikeuksienkin tulisi olla varsin kattavat.

Hanhinen Ville
Porvoon kaupunki